

Μαριάννα Τζιαντζή

Ο **Γιώργος Δελαστίκ** ήταν παιδί του Λένιν και του Μαρξ αλλά και παιδί του Ηρόδοτου και του Αστερίξ, του Γαλιλαίου, του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης, παιδί του ορθού λόγου αλλά και της έντιμης παράτολμης πράξης.

Στις «**Ιστορίες του κυρίου Κ.**» του **Μπρεχτ** συναντάμε έναν υπάλληλο τόσο καλό που κάποιος τον χαρακτηρίζει «αναντικατάστατο». Όμως ο κύριος Κ., το alter ego του συγγραφέα, διαφωνεί και λέει ότι αν ήταν πράγματι καλός, θα είχε φροντίσει να οργανώσει την υπηρεσία του έτσι που να λειτουργεί και χωρίς αυτόν, δηλαδή ο ίδιος δεν θα ήταν αναντικατάστατος.

Ο Γιώργος Δελαστίκ, που πέθανε πριν δέκα μέρες, δεν ήταν ο καλός «υπάλληλος». Ήταν επιστήμονας και μάστορας πρώτης γραμμής. Και η προσφορά του στη μαχόμενη δημοσιογραφία συνοψίζεται σε ό,τι έλεγε ο Πέτρος Πικρός αρκετά χρόνια πριν αρχίσουν να γράφονται οι **Ιστορίες του κυρίου Κ.**: «*Μάστορας που δεν αφήνει δεύτερο στο πόδι του, δεν είναι μάστορας*» (Τουμπεκί, 1927).

Δεν άφησε έναν και μοναδικό «**δεύτερο**» στο πόδι του ο Γιώργος — φυσικά ο «δεύτερος» δεν έχει την έννοια της ποιότητας, αλλά του συνεχιστή. Άφησε πολλούς δευτέρους, μοίρασε απλόχερα σε πολλούς το δώρο της μαστοριάς του, δίδαξε πολλά σε πολλούς όχι με από καθέδρας κηρύγματα αλλά με το ζωντανό παράδειγμά του. Δεν έδωσε σε έναν εκλεκτό το δαχτυλίδι, αλλά άφησε τη μαστοριά του ξεκλείδωτη, ανοιχτή για όποιον ήθελε να χτίσει τη δική του. Και αρκετοί απ' όσους μαθήτευσαν κοντά του δεν υστερούν σε ήθος, αξιοπρέπεια και ικανότητες που σμιλεύτηκαν και χάρη στη δική του συμβολή — ακόμα κι αν κανείς δεν τον ξεπέρασε ως προς το διψήφιο αριθμό ξένων γλωσσών που γνώριζε ή τις πολυάριθμες χώρες όπου είχε ταξιδέψει ή τη γοητεία που εξέπεμπε.

Είχα την τύχη να ζήσω τον Γιώργο όταν το Πριν είχε τη μορφή μηνιαίου πολιτικού

περιοδικού. Δεν ανήκα στον στενό κύκλο των πρωτεργατών, μάλλον ήμουν ένας από τους τελευταίους τροχούς της αμάξης αλλά όλοι όσοι συμμετείχαμε σ' αυτό το εγχείρημα ξέραμε ότι παλεύαμε και μπορούσαμε να οικοδομήσουμε κάτι σημαντικό στα εκδοτικά και όχι μόνο χρονικά της Αριστεράς. Δεν ήταν το Πριν που έβγαζε ο Γιώργος αλλά το Πριν που βγάzaμε όλοι μαζί, «ψιλοεπώνυμοι» και αφανείς. Ο διευθυντικός ρόλος του Γ. Δελαστίκ δεν υπαγορευόταν από κάποια κομματική ιεραρχία: τον επέβαλλαν η προσωπικότητα, οι γνώσεις και ο τεράστιος μόχθος του αλλά και ο σεβασμός και η αγάπη όλων όσων βρέθηκαν κοντά του. Με άλλα λόγια, ο Γιώργος είχε επιβάλει έναν πολιτισμό ευγένειας, φιλίας, ζεστασιάς, χωρίς ίχνος πόζας και ανταγωνιστικότητας. Και οι συσκέψεις της συντακτικής επιτροπής του Πριν ήταν σχολείο, σεμινάριο όχι στενά δημοσιογραφικής αλλά και γεωπολιτικής ανάλυσης. Ο Γ. Δελαστίκ δημιούργησε μια σχολή, ασχέτως με το αν όλοι οι απόφοιτοί της δεν ακολούθησαν τον ίδιο δρόμο.

Η αγάπη του για το λαϊκό μας πολιτισμό συνυπήρχε με έναν ακομπλεξάριστο και ουμανιστικό κοσμοπολιτισμό

Πολλά και σωστά γράφτηκαν και θα γραφτούν για τον χαρακτήρα, την ευφυΐα, το ταλέντο, την ευγένεια, την επαναστατική αδιαλλαξία του. Αναρωτιέμαι ποιο περιβάλλον, ποια ερεθίσματα, ποιες επιρροές σφυρηλάτησαν αυτόν τον άνθρωπο; Πώς το μίσος του για τη χούντα εξελίχθηκε σε μίσος για την αδικία και τη σύγχρονη τυραννία; Πώς εξηγείται το ενδιαφέρον του για τη γεωγραφία, όχι απλά για τα όρη και τους ποταμούς αλλά για τα νήματα που συνδέουν το μικρό μας «εδώ» με τα αναρίθμητα «εκεί»; Πώς η αγάπη του για το λαϊκό μας πολιτισμό συνυπήρχε με έναν ακομπλεξάριστο και ουμανιστικό κοσμοπολιτισμό;

Είναι κοινοτοπία το να πούμε ότι ο Γιώργος ήταν παιδί της εποχής του, του αντιδικτατορικού αγώνα από τη μια και του παράφορου νεανικού κινήματος της μεταπολίτευσης από την άλλη. Ήταν παιδί του Λένιν και του Μαρξ (ή μάλλον του τρόπου που η γενιά του προσέλαβε τον Λένιν και τον Μαρξ), όμως ήταν και παιδί του Ηρόδοτου και του Αστερίξ, του Γαλιλαίου, του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης, παιδί του ορθού λόγου αλλά και της έντιμης παράτολμης πράξης.

Η μαστοριά του Γιώργου δεν άγγιζε μόνο τους δεκάδες επίδοξους δημοσιογράφους που πέρασαν από το Πριν αλλά και τους χιλιάδες αναγνώστες, ακροατές και συνομιλητές του. Ακόμα και τους συναδέλφους του στον αστικό Τύπο. Ο Γιώργος έδινε, δινόταν στους ανθρώπους — κι αυτό το δόσιμο κρατά ακόμα. Άφησε πολλούς στο πόδι του κι αυτοί οι

πολλοί ίσως μπορέσουν να συνεχίσουν το έργο του, ένα νέο έργο που θα φέρει και το δικό του αποτύπωμα αν όχι την υπογραφή του.

Ωστόσο, το κενό που αφήνει η απουσία του Γιώργου είναι δυσαναπλήρωτο. Πικρά ηχεί το τραγούδι «...ήταν καμάρι της αυγής και καβαλάρης όμορφος, τώρα μια χούφτα χιόνι», τώρα μια χούφτα σκόνη.

Πηγή: **PRIN**